

PREDLOG OSNOVE
za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma sa Državom Libijom
u vezi regulisanja duga Crne Gore prema Libiji

I Ustavni osnov

Osnov za zaključivanje ugovora o saradnji sadržan je u odredbi člana 15, stav 1 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da Crna Gora, na principima o pravilima međunarodnog prava, sarađuje i razvija prijateljske odnose sa drugim državama, regionalnim i međunarodnim organizacijama, kao i odredbama člana 100, tačka 1 i 4 Ustava, kojima je propisano da Vlada vodi unutrašnju i vanjsku politiku i zaključuje međunarodne ugovore.

II Ocjena stanja odnosa sa Državom Libijom

Država Crna Gora oduvijek je imala prijateljske odnose sa Državom Libijom. Tadašnja Velika Socijalistička Arapska Džamahirija zvanično je priznala Crnu Goru 22. juna 2006. godine. Diplomatski odnosi između dvije zemlje uspostavljane i 9. februara 2011. godine potpisivanjem Protokola o uspostavljanju diplomatskih odnosa na ambasadorskom nivou između dvije zemlje.

U prethodnom periodu zabilježeni su značajni kontakti najviših državnih zvaničnika. Nedavno su se, u Vašingtonu, dana 12.10.2022. godine, sastali ministar finansija, gospodin Aleksandar Damjanović sa ministrom finansija u Vladi nacionalnog jedinstva Libije, dr. Khalidom Al Mabroukom. Ministri su razgovarali o mogućnostima za unapređenje ekonomske saradnje između dvije prijateljske zemlje, naročito u oblastima poljoprivrede i energetike. Tom prilikom postignut je i konačan dogovor o regulisanju decenijskog duga koji Crna Gora ima prema Državi Libiji, a koji će biti izmiren u najkraće mogućem roku.

III Razlozi i osnove za zaključivanje Sporazuma

Dug Države Crne Gore prema Državi Libiji datira iz vremena Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (SFRJ) i nastao je po osnovu:

1. Kredita u iznosu od 150 mil.USD, koji je država Libija odobrila SFRJ za uvoz libijske nafte. Sporazum o kreditu zaključen je između Centralne banke Libije i Narodne banke Jugoslavije 01.07.1981. godine, za koji je garanciju izdala Vlada SFRJ. Kredit je i cijelini iskorišćen za uvoz nafte.
2. Kredita u iznosu od 70,0 mil.USD koji je zaključen 7. avgusta 1975. godine za potrebe Jugoslovenskog naftovoda, za koji je takođe Narodna banka Jugoslavije izdala garanciju.

Protokolom o razgovorima guvernera Narodne banke Jugoslavije (NBJ) i Centralne banke Libije od 16. oktobra 1985. godine, izvršena je konsolidacija duga po osnovu ovih kredita i to cijekupnog iznosa glavnice po kreditu za uvoz nafte od 150 mil. USD i ostatka duga po kreditu za Jugoslovenski naftovod u iznosu od 20 mil.USD). Narodna banka Jugoslavije (NBJ) se, u ime države SFRJ, od tada, prema Centralnoj banci Libije, pojavljuje kao jedini dužnik po osnovu oba navedena kredita.

Otplata kredita vršena je izvozom roba i usluga u Libiju (prebijanje) u skladu sa dogovorom iz 1985. godine i Bankarskim aranžmanom između NBJ i Centralne banke Libije, zaključenim 01.04.1990. godine, kojim je regulisan mehanizam za realizaciju plaćanja jugoslovenskim preduzećima na teret obaveza NBJ po kreditu. Po nalozima Centralne banke Libije, Narodna banka Jugoslavije vršila je isplate jugoslovenskim preduzećima na teret Računa prebijanja, koji se na ime Centralne banke Libije vode kod NBJ i na kome su evidentirane dospjele jugoslovenske obaveze po kreditu. Na saldo ovog računa šestomjesečno se obračunava kamata od 5% koja se pripisuje

saldu računa. Od 1986. godine, izvozom roba i usluga otplaćeno je 144 mil.USD duga. Poslednja otplata izvršena je u decembru 1998. godine.

Dopunom bankarskog aranžmana, zaključenog između Narodne banke Jugoslavije i Centralne banke Libije 01.04.1990. godine, od 27.04.1999. godine, dogovoreno je da otplata duga miruje 3 godine, nakon čega će ugovorne strane sporazumno regulisati sva pitanja od značaja za regulisanje prava i obaveza po osnovu duga.

U međuvremenu, dana 29.06.2001. godine, zaključen je Sporazum o pitanjima sukcesije (Službeni list SRJ-Međunarodni ugovori, br.6/2002), koji je stupio na snagu u junu 2004. godine. Prema procentima utvrđenim Aneksom C Sporazuma, koji se odnosi na podjelu finansijske aktive i pasive bivše SFRJ, pripadajući dug Republike Srbije i Crne Gore iznosi 38% duga SFRJ. Dio duga od 7,6923% koji se odnosi na Jugoslovenski naftovod predstavlja dug Republike Hrvatske, dok se ostatak duga dijeli između država sukcesora, prema procentima iz Sporazuma.

Stanje duga bivše SFRJ, koje je evidentirano na računu prebijanja Centralne banke Libije kod NBJ, prema operativnim podacima na dan 17.11.2005. godine iznosilo je oko 127.262.536,24 mil.USD.

U skladu sa odredbama Sporazuma o regulisanju članstva u međunarodnim finansijskim organizacijama i razgraničenjimu finansijskih prava i obaveza između Republike Srbije i Republike Crne Gore, potpisanih 10.06.2006. godine (Službeni list RCG br.45, 17.06.2006. godine), utvrđen je ključ za raspodjelu nealociranih finansijskih prava i obaveza u srazmjeri 94,12% Republika Srbija i 5,88% Crna Gora. Prema Sporazumu, dug Crne Gore prema Libiji na dan 21.05.2006. godine, iznosio je 2.689.900,54 USD.

Iako je pitanje regulisanja duga prema Državi Libiji aktuelno duže vrijeme, nije moglo biti riješeno zbog političke situacije u toj zemlji. Krajem 2020. godine obnovljena je komunikacija između predstavnika Ministarstva finansija Crne Gore i Ministarstva finansija u Vladi nacionalnog povjerenja u Državi Libiji, kada su razmjenom zvaničnih dopisa počeli pregovori u vezi konsolidacije duga.

Dug Crne Gore prema Državi Libiji na dan 17.11.2020. godine iznosio je 5.508.677,17 USD. Dopisom iz maja 2021. godine, Ministarstvo finansija predložilo je da se predmetni dug reguliše po principu umanjenja iznosa za 66%, u skladu sa Zapisnikom za Pariski klub kreditora, iz novembra 2001. godine. Međutim, libijska strana je naglasila da Libija nije članica pariskog kluba kreditora, ali da predlaže da se dug reguliše na način što će se 75% obračunate kamate otpisati, dok bi se preostali iznos duga platilo jednokratno.

U oktobru 2021. godine je Ministarstvo finansija informisalo je predstavnike Ministarstva finansija Libije da je saglasno sa predlogom libijske strane i da je potrebno pristupiti formalizaciji dogovora kroz sporazum o izmirenju duga.

Tokom ranije pomenutog sastanka u Vašingtonu između ministra finansija Crne Gore i ministra finansija u Vladi nacionalnog jedinstva Libije, postignut je konačan dogovor oko pitanja otplate duga koji Crna Gora ima prema Libiji, a koji bi trebao biti izmiren tokom tekuće godine, pod uslovima i na način prihvatljiv za obje strane.

U narednom periodu očekuje se konačno usaglašavanje. Zvanično usaglašavanje stanja duga započelo je početkom 2022. godine. Ministarstvo finansija je e-mail komunikacijom, u februaru 2022. godine dostavilo Libiji komentare i sugestije na dostavljeni Nacrt Sporazuma o poravnjanju duga. Dopisom od 31.08.2022. godine Libija je dostavila Nacrt sporazuma, na koji Ministarstvo finansija nema dodatnih sugestija. Takođe, libijska strana je u dopisu još jednom potvrdila iznos duga i način otplate navedenog iznosa, odnosno spremnost da iznos kamate umanje za 75%.

Napominjemo da će Sporazum biti usaglašen diplomatskim putem. Imajući u vidu poteškoće koje državna administracija ima sa IT infrastrukturom, nastale kao posledica sajber napada, konačno usaglašavanje i komunikacija sa Libijom u vezi otplate duga, nastaviće se pisanim putem. Nacrt Sporazuma će biti konačan tek nakon što Ministarstvo finansija dobije saglasnost od strane Libije.

IV Procjena potrebnih sredstava za izvršenje ugovora

Shodno prethodno navedenom, ukupan dug koji Crne Gore prema Libiji, na dan 17.05.2022. godine bi se mogao prikazati na sledeći način:

	iznos prije umanjenja USD	umanjenje 75% kamate USD	ukupno za plaćanje USD
glavnica	3,360,439.20	0.00	3,360,439.20
kamata	2,570,614.16	1,927,960.62	642,653.54
ukupno	5,931,053.36	1,927,960.62	4,003,092.74

Dakle, ukupan iznos duga Crne Gore prema libijskoj strani, nakon umanjenja 75% kamate, iznosi 4.003.092,74 USD i shodno Nacrtu Sporazuma bio bi plaćen jednokratno, najkasnije 60 dana nakon stupanja na snagu Sporazuma. Zakonom o budžetu za 2022. godinu Ministarstvo finansija planiralo je otplatu duga prema Državi Libiji.

V Potreba usaglašavanja propisa

Potpisivanje ovog Sporazuma ne nalaže izmjenu zakona i drugih propisa.

Prilog

- Nacrt Sporazuma između Vlade nacionalnog jedinstva Libije i Vlade Crne Gore u vezi regulisanja duga Crne Gore prema Državi Libiji;
- Mišljenje Ministarstva vanjskih poslova na Predlog osnove za vođenje pregovora i zaključivanje Sporazuma sa Državom Libijom u vezi regulisanja duga Crne Gore prema Libiji.

Agreement

Between:

The National Unity Government of the
State of Libya

and

The Government of Montenegro

On

The Settlement of Debt owed by

Montenegro to State of Libya

This agreement concluded on ... / / 2022, between:

- **State of Libya**, hereinafter referred to as ^{li} the Libyan Party" and
- Montenegro**, hereinafter referred to as "the Montenegrin Party" and collectively referred to as "**the Parties**"

Preamble

With reference to, the Loan Agreement signed between Central Bank of Libya and National Bank of Yugoslavia on 02/07/1981, under which State of Libya granted the Former Socialist Federal Republic of Yugoslavia a loan in the form of oil shipments amounting to (USD 150,000,000.00) only One Hundred Fifty Million American Dollars.

With reference to, the Protocol concluded between Central Bank of Libya and National Bank of Yugoslavia on 16/10/1985.

With reference to, the Banking Arrangement signed between Central Bank of Libya and National Bank of Yugoslavia on 01/04/1990, which identified a mechanism to settle the remaining due debt by the Former Socialist Federal Republic of Yugoslavia to State of Libya valued at (USD 90,000,000.00) only Ninety Million American Dollars, with calculating an annual interest rate of 5%.

With reference to, the Amendment to the above-mentioned Banking Arrangement, signed between Central Bank of Libya and National Bank of Yugoslavia on 27/04/1999, which included determination of the due debt at an amount of (USD 90,028,657.09) only Ninety Million Twenty-Eight 'Thousands Six Hundred Fifty-Seven American Dollars, with calculating an annual interest rate of 5% on 17 May and 17 November of each year.

With reference to, the Agreement on Succession Issues, concluded in Vienna on 29/06/2001, Annex C thereto, that set out the terms on which the Financial Assets and Liabilities is settled.

With reference to, the Agreement on the Regulation of Membership in International Financial Organizations and the Distribution of Financial Assets and Liabilities between Republic of Serbia and Montenegro concluded in Belgrade on 10/07/2006, by which the key for the division of unallocated financial rights and obligations was determined on the basis of the participation of the Republic of Serbia and the Republic of Montenegro in the gross domestic product of the Federal Republic of Yugoslavia in the period from 1994 to 1998, in the proportion of 94.12% Republic of Serbia and 5.88% - Montenegro.

Referring to, the exchanged correspondence between the Ministers of Finance of State of Libya and Montenegro during the 2021, regarding the settlement of the debt owed by the Republic of Montenegro to State of Libya.

In the context of supporting, strengthening and developing bilateral relations between State of Libya and Montenegro, both sides agreed on the following: -

Article (1)

The total amount of the debt due by Montenegro to State of Libya as on 17/05/2022 amounts to (USD 5,931,053.34) only Five Million Nine Hundred ThirtyOne Thousand Fifty-Three American Dollars and 34 Cents.

Article (2)

Taking into consideration the goodwill of Montenegro towards payment of the due debt in one cash lump sum payment, Libyan Party agrees to cancel an amount of (UDS

1,927,960.61) only One Million Nine Hundred Twenty-Seven Thousand Nine Hundred Sixty American Dollars and 61 Cents, of the accrued interests up to 17/05/ 2022.

Article (3)

Montenegrin Party is obligated to pay the remaining amount of the outstanding debt amounting to (USD 4,003,092.72) only Four Million Three Thousand Ninety Two American Dollars and 72 Cents, in one lump sum cash payment within 60 days from the date this agreement entering into force, free of any fees, taxes or commissions of any kind, into the account of the Libyan Ministry of Finance No (251131 200043) with the Banque Sahelo Saharienne Pour L'lnvestment et Le Commerce - Tripoli, at the following banking address:

- **Banque Sahelo Saharienne Pour L'lnvestment et Le Commerce**
- **Swift Code: BSAHLYLX**
- **Account Number: 11204400001**
- **With Banque BIA Paris**
- **Swift Code: BIARFRPP**
- **F/O Libyan Ministry of Finance**

Article (4)

This Agreement is intended to relief the burdens of debts on Montenegro. In the case that Montenegrin Party does not fulfill its obligations to pay the outstanding debt in a one lump sum payment within the timeframe stated in the Article (3) above, this Agreement shall be void, and the conditions of the Banking Arrangement and its Amendment referred to in the preamble above, will be implemented on the amount stated in Article (1) above, plus calculating a delay interest of 4% per annum.

Article (5)

This agreement may be amended by mutual written consent of the Parties at any time. The amendment shall be drawn up as separate protocols constituting an integral part of this Agreement and enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under Article (9) of this Agreement.

Article (6)

This Agreement shall be terminated with the date of settlement of obligations of Montenegro defined in Article (3) of this Agreement.

Article (7)

Any dispute that may arise between the Parties in connection with the interpretation or implementation of this Agreement shall be resolved by mutual negotiations of the authorized representatives of the Parties.

Article (8)

This Agreement is a part of the original Loan Agreement and Banking Arrangement and its Amendment referred to in the preamble above.

Article (9)

This Agreement shall enter into force on the day of its signature by authorized representatives of both Parties.

This Agreement is done in Arabic, Montenegrin and English language, all texts being equally authentic. In the case of divergence in interpretation of this Agreement the version in English text shall prevail.

State of Libya:

Represented by

Name: _____

Position: _____

Signature: _____

Date: _____

Montenegro:

Represented by

Name: _____

Position: _____

Signature: _____

Date: _____

Sporazum

između:

Vlade nacionalnog jedinstva države Libije

i

Vlade Crne Gore

o

izmirenju duga Crne Gore prema državi Libiji

Ovaj Sporazum je zaključen _____ 2022. godine između:

- **Države Libije**, u daljem tekstu "Libija" i
- **Crne Gore**, u daljem tekstu "Crna Gore", a zajednički "Strane";

Preamble

Pozivajući se na Sporazum o zajmu potpisani između Centralne banke Libije i Narodne banke Jugoslavije od 02.07.1981. godine, kojim je Država Libija odobrila bivšoj Socijalističkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji zajam u vidu pošiljki nafte u iznosu od (150.000.000,00 USD) sto pedeset miliona američkih dolara.

Pozivajući se na, Protokol zaključen između Centralne banke Libije i Narodne banke Jugoslavije od 16.10.1985. godine.

Pozivajući se na Bankarski aranžman potpisani između Centralne banke Libije i Narodne banke Jugoslavije od 01. 04. 1990. godine, kojim je utvrđen mehanizam za izmirenje preostalog dospjelog duga bivše Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije prema Državi Libiji u vrijednosti od (90.000.000,00 USD) devedeset miliona američkih dolara, uz obračun godišnje kamatne stope od 5%.

Pozivajući se na Amandman na gore pomenuti Bankarski aranžman potpisani između Centralne banke Libije i Narodne banke Jugoslavije 27. 04. 1999. godine, koji uključuje utvrđivanje dospjelog duga u iznosu od (90.028.657,09 USD) devedeset miliona dvadeset osam hiljada šesto pedeset sedam američkih dolara, uz obračun godišnje kamatne stope od 5% 17. maja i 17. novembra svake godine.

Pozivajući se na Sporazum o pitanjima sukcesije, zaključen u Beču 29. 06. 2001. godine, Aneks C uz njega, koji utvrđuje uslove pod kojima se reguliše finansijska aktiva i pasiva.

Pozivajući se na Sporazum o regulisanju članstva u međunarodnim finansijskim organizacijama i razgraničenju finansijskih prava i obaveza između Republike Srbije i Crne Gore zaključen u Beogradu 10. 07. 2006. godine, kojim je ključ za podjelu nealociranih finansijskih prava i obaveza utvrđen na osnovu učešća Republike Srbije i Republike Crne Gore u bruto društvenom proizvodu SR Jugoslavije u periodu od 1994. do 1998. godine, u srazmjeri od 94,12% - Republika Srbija i 5,88% - Crna Gora.

Pozivajući se na razmijenjenu prepisku ministara finansija Države Libije i Crne Gore tokom 2021. godine u vezi izmirenja duga Republike Crne Gore prema Državi Libiji.

U kontekstu podrške, jačanja i razvoja bilateralnih odnosa između Države Libije i Crne Gore, obostrano je dogovoreno: -

Član 1.

Ukupan iznos duga Crne Gore prema Državi Libiji na dan 17.05.2022. godine iznosi (5.931.053,34 USD) pet miliona devetsto trideset i jedna hiljada pedeset i tri američka dolara i 34 centa.

Član 2.

Uzimajući u obzir dobru volju Crne Gore za plaćanje dospjelog duga u jednokratnom gotovinskom paušalnom iznosu, Libijska strana je saglasna da

otkaže iznos od (1.927.960,61 USD) jedan milion devet stotina dvadeset sedam hiljada devet stotina i šezdeset američkih dolara i 61 cent, od obračunatih kamata do 17.05.2022. godine.

Član 3.

Crnogorska strana se obavezuje da isplati preostali iznos neizmirenog duga u iznosu od (4.003.092,72 USD) četiri miliona tri hiljade devedeset dva američka dolara i 72 centa, u jednokratnom gotovinskom paušalnom iznosu u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma, bez ikakvih naknada, poreza ili provizija bilo koje vrste, na račun libijskog Ministarstva finansija br. (251131 - 200043) kod Banque Sahelo Saharienne Pour L'Investment et Le Commerce - Tripoli, na sledećoj adresi banke:

- **Banque Sahelo Saharienne Pour L'Investment et Le Commerce**
- **Swift kod: BSAHLYLX**
- **Broj računa: 11204400001**
- **Kod Banque BIA Paris**
- **Swift kod: BIARFRPP**
- **F/O libijsko Ministarstvo finansija**

Član 4.

Ovaj Sporazum ima za cilj rasterećenje dugova Crne Gore. U slučaju da Crna Gora ne izvrši svoje obaveze plaćanja neizmirenog duga u jednokratnom paušalnom iznosu u roku navedenom u članu 3. ovog Sporazuma, ovaj Sporazum će se smatrati ništavim, a uslovi Bankarskog aranžmana i njegovih amandmana koji se

pominju u gore datoj preambuli, biće implementirani na iznos naveden u članu 1. gore, uz obračun kamate zbog kašnjenja od 4% godišnje.

Član 5.

Ovaj Sporazum može biti izmijenjen uz obostranu pismenu saglasnost Strana u bilo koje vrijeme. Izmjena će biti sačinjena kao poseban protokol koji čini sastavni dio ovog Sporazuma i stupa na snagu u skladu u istom pravnom postupku propisanim članom 9. ovog Sporazuma.

Član 6.

Ovaj Sporazum prestaje da važi danom izmirenja obaveza Crne Gore definisanih u članu 3. ovog Sporazuma.

Član 7.

Svaki spor koji može nastati između Strana u vezi sa tumačenjem ili implementacijom ovog Sporazuma biće riješen međusobnim pregovorima ovlašćenih predstavnika Strana.

Član 8.

Ovaj Sporazum je dio originalnog Sporazuma o zajmu i Bankarskog aranžmana i njegovih izmjena i dopuna navedenih u gore datoj preambuli.

Član 9.

Ovaj Sporazum stupa na snagu danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika obije strane.

Ovaj Sporazum je sačinjen na arapskom, crnogorskom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako vjerodostojni. U slučaju neslaganja u tumačenju ovog Sporazuma, verzija na engleskom jeziku će imati prednost.

Država Libija:

Koju zastupa:

Ime: _____

Funkcija: _____

Potpis: _____

Datum: _____

Crna Gora:

Koju zastupa:

Ime: _____

Funkcija: _____

Potpis: _____

Datum: _____